

Số: /HD-UBND

Định Hóa, ngày tháng 01 năm 2024

**HƯỚNG DẪN**  
**Phòng, chống một số Bệnh truyền nhiễm nguy hiểm**  
**trên đàn gia súc, gia cầm năm 2024**

Căn cứ Hướng dẫn số 29/HD-CNTYTS ngày 09/01/2024 của Chi cục Chăn nuôi, Thú y và Thủy sản tỉnh Thái Nguyên về việc Hướng dẫn phòng, chống một số bệnh truyền nhiễm nguy hiểm trên đàn gia súc, gia cầm năm 2024.

Để chủ động trong công tác phòng, chống dịch bệnh cho đàn vật nuôi và kịp thời ngăn chặn, hạn chế đến mức thấp nhất những thiệt hại do dịch bệnh gây ra trên địa bàn, UBND huyện ban hành Hướng dẫn phòng, chống một số bệnh truyền nhiễm nguy hiểm trên đàn gia súc, gia cầm năm 2024, với một số nội dung cụ thể:

**I. CĂN CỨ XÂY DỰNG**

- Thông tư số 07/2016/TT-BNNPTNT, ngày 31/5/2016 của Bộ nông nghiệp và PTNT về việc Quy định về phòng, chống dịch bệnh động vật trên cạn.

- Thông tư số 09/2021/TT-BNNPTNT ngày 12/8/2021 của Bộ NN và PTNT về sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư 07/2016/TT-BNNPTNT ngày 31/5/2016 của Bộ Trưởng Bộ Nông nghiệp và PTNT quy định về phòng, chống dịch bệnh động vật trên cạn.

- Quyết định số 3294/QĐ-UBND ngày 22/12/2023 của UBND tỉnh Thái Nguyên về việc giao chỉ tiêu tiêm phòng vắc xin cho đàn gia súc, gia cầm trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên năm 2024.

- Phương án số 6657/PA-UBND, ngày 08/12/2023 của UBND huyện Định Hóa về Phương án Sản xuất nông, lâm nghiệp và thủy sản huyện Định Hóa năm 2024;

- Kế hoạch số 05/KH-UBND ngày 04/01/2024 của UBND huyện Định Hóa về phòng chống dịch bệnh gia súc, gia cầm và thủy sản trên địa bàn huyện Định Hóa năm 2024.

- Hướng dẫn số 29/HD-CNTYTS ngày 09/01/2024 của Chi cục Chăn nuôi, Thú y và Thủy sản tỉnh Thái Nguyên về việc hướng dẫn Phòng, chống một số Bệnh truyền nhiễm nguy hiểm trên đàn gia súc, gia cầm năm 2024.

**II. NHỮNG QUY ĐỊNH CHUNG TRONG CÔNG TÁC PHÒNG, CHỐNG DỊCH**

**1. Thông tin tuyên truyền, tập huấn kỹ thuật**

- Đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền, nâng cao nhận thức của người dân về mức độ nguy hiểm của dịch bệnh gia súc, gia cầm và các biện pháp phòng, chống dịch tới người chăn nuôi, các cơ sở buôn bán, vận chuyển, giết

mổ, tiêu thụ gia súc, gia cầm và sản phẩm gia súc, gia cầm. Công tác thông tin tuyên truyền phải thực hiện thường xuyên, liên tục, đầy đủ để giúp người chăn nuôi hiểu đúng, đầy đủ và chủ động thực hiện các biện pháp phòng, chống dịch bệnh có hiệu quả.

- Công tác thông tin kịp thời, chính xác về diễn biến dịch bệnh gia súc, gia cầm, trong và ngoài huyện để người dân biết và chủ động các biện pháp phòng, chống dịch kịp thời.

- Tổ chức các lớp tập huấn cho cán bộ thú y cơ sở và hộ chăn nuôi về các biện pháp phòng, chống dịch bệnh truyền nhiễm nguy hiểm ở gia súc, gia cầm.

## **2. Tổ chức hệ thống giám sát thông tin, khai báo dịch bệnh**

- Tăng cường công tác giám sát chủ động trên địa bàn, nhằm phát hiện kịp thời ổ dịch khi mới xuất hiện để xử lý triệt để, không để lây lan; giao trách nhiệm giám sát và xử lý ổ dịch cho cấp ủy, chính quyền cơ sở và nhân viên thú y; vận động các tổ chức đoàn thể và nhân dân cùng tham gia.

- Triển khai lấy mẫu kiểm tra và tổ chức các đợt giám sát sau tiêm phòng để phát hiện kịp thời sự lưu hành của mầm bệnh, xác định mức độ bảo hộ của vắc xin tiêm phòng. Khi phát hiện có gia súc, gia cầm nghi bị nhiễm bệnh phải áp dụng các biện pháp chống dịch nhằm bao vây, khống chế và dập dịch kịp thời.

- Tổ chức giám sát tình hình dịch bệnh tại các xóm, TDP, các cơ sở chăn nuôi. Phát hiện sớm gia súc, gia cầm mắc bệnh yêu cầu chủ nuôi, UBND các xã, thị trấn, Thú y cơ sở báo ngay cho Trung tâm Dịch vụ Nông nghiệp để kịp thời kiểm tra, chuẩn đoán dịch bệnh và có các biện pháp chống dịch kịp thời. Tuyệt đối không được giấu dịch, bán chạy gia súc, gia cầm làm lây lan dịch bệnh trên diện rộng.

- Phân công nhiệm vụ và giao trách nhiệm cụ thể cho từng thành viên Ban chỉ đạo phòng, chống dịch động vật huyện, xã để đảm bảo thường xuyên theo dõi, giám sát chặt chẽ tình hình dịch bệnh trên địa bàn. Thực hiện chế độ báo cáo thường xuyên để có thông tin nhanh, chính xác phục vụ công tác lãnh đạo, chỉ đạo trong công tác phòng, chống dịch bệnh trên đàn vật nuôi.

## **3. Công tác tiêm phòng vắc xin năm 2024**

- Thực hiện tiêm vắc xin phòng đầy đủ các bệnh nguy hiểm theo quy định tại Thông tư số 07/2016/TT-BNNPTNT, ngày 31/5/2016 của Bộ Nông nghiệp và PTNT về việc Quy định về phòng, chống dịch bệnh động vật trên cạn và các cơ chế, chính sách tiêm phòng hiện hành của UBND tỉnh Thái Nguyên.

- Hình thức tổ chức: Tiêm phòng cuốn chiếu, tập trung, dứt điểm từng xóm. Tỷ lệ tiêm phòng tối thiểu phải đạt 80% trở lên so với tổng đàn trong diện tiêm, tránh tiêm phòng dàn trải và kéo dài.

## **4. Vệ sinh tiêu độc, khử trùng, quản lý chăn nuôi**

Tuyên truyền, hướng dẫn người chăn nuôi phải thực hiện triệt để các biện pháp để đảm bảo an toàn dịch bệnh: Khu chăn nuôi phải có hàng rào cách ly với

bên ngoài, lối ra vào có hồ sát trùng; thường xuyên vệ sinh chuồng trại, bãi chăn thả, dụng cụ chăn nuôi, phương tiện vận chuyển,... phun khử trùng tiêu độc định kỳ 2 lần/tuần chuồng trại và xung quanh khu vực chăn nuôi; con giống phải có nguồn gốc rõ ràng được tiêm phòng các loại vắc xin bắt buộc theo quy định, trước khi nhập đàn cần cách ly theo dõi đúng quy định; thức ăn, nước uống phải đảm bảo vệ sinh thú y; thực hiện các biện pháp chăn nuôi an toàn sinh học cho đàn vật nuôi. Triển khai thực hiện việc quản lý, kê khai chăn nuôi theo đúng quy định của Luật Chăn nuôi.

### **5. Công tác chẩn đoán xét nghiệm và điều trị bệnh động vật**

Chủ động kiểm tra, giám sát định kỳ với bệnh Cúm gia cầm, Tai xanh ở lợn, Lở mồm long móng gia súc, Dịch tả lợn, Dịch tả lợn Châu Phi.... Thực hiện lấy mẫu bệnh phẩm chẩn đoán xét nghiệm, xác minh dịch bệnh trên đàn gia súc, gia cầm kịp thời để có những biện pháp chỉ đạo, tổ chức thực hiện đạt kết quả.

## **III. HƯỚNG DẪN CÔNG TÁC CHỐNG DỊCH KHI DỊCH XẢY RA**

### **1. Bệnh Cúm gia cầm**

#### ***1.1. Đối với các ổ dịch mới phát hiện***

Khi có dịch xảy ra lấy mẫu xét nghiệm, đồng thời tiêu hủy ngay đàn gia cầm nghi mắc bệnh Cúm gia cầm, vệ sinh tiêu độc khử trùng xung quanh khu vực có dịch, lập chốt kiểm dịch ngăn chặn gia cầm vận chuyển ra ngoài ổ dịch. Tuyên truyền cho người dân về tính chất nguy hiểm của bệnh.

#### ***1.2. Thực hiện việc công bố dịch theo quy định của Pháp luật***

#### ***1.3. Khoanh vùng ổ dịch***

- Khoanh vùng có dịch và vùng bị dịch uy hiếp, vùng đệm. Tuỳ theo phạm vi ổ dịch, tính chất mức độ lây lan dịch mà cơ quan thú y tham mưu cho chính quyền địa phương quy định việc khoanh vùng ổ dịch, tổ chức giám sát đàn gia cầm trong ổ dịch.

- Thông báo về tình hình dịch cho nhân dân trong xã và các xã lân cận.

- Thành lập chốt Kiểm dịch động vật tạm thời, các đội kiểm dịch lưu động tại các địa phương có dịch. Chốt kiểm dịch tạm thời có Barie, biển báo, dụng cụ phương tiện sát trùng, tiêu độc. Chốt kiểm dịch hoạt động 24 giờ/ngày.

Chức năng nhiệm vụ của chốt kiểm dịch và Đội kiểm dịch lưu động: Ngăn chặn việc vận chuyển gia cầm và sản phẩm gia cầm ra, vào vùng có dịch; Xử lý tiêu hủy gia cầm và sản phẩm gia cầm nghi mắc bệnh Cúm. Khử trùng tiêu độc phương tiện vận chuyển, xử lý vi phạm theo quy định của pháp luật.

#### ***1.4. Xử lý gia cầm nhiễm bệnh Cúm hoặc chết không rõ nguyên nhân***

##### ***1.4.1. Gia cầm bị tiêu hủy trong các trường hợp sau***

- Đàn gia cầm phát hiện mắc bệnh, chết, có dấu hiệu mắc bệnh Cúm gia cầm thể độc lực cao;

- Phải thực hiện tiêu hủy ngay sau khi có kết quả xét nghiệm dương tính vi rút cúm A/H5N1 hoặc vi rút cúm A/H5N6 hoặc chủng vi rút cúm có khả năng truyền lây bệnh và gây tử vong cho người hoặc được cơ quan quản lý chuyên ngành thú y địa phương kiểm tra, xác minh và kết luận là mắc bệnh Cúm gia cầm.

- Khi dịch xảy ra tại một hộ và các hộ xung quanh nuôi nhốt thì chỉ tiêu hủy đàn gia cầm của hộ có dịch. Nếu các hộ nuôi thả rông thì tiêu hủy toàn bộ gia cầm của các hộ xung quanh. Khi dịch xảy ra tại hai điểm khác nhau trở lên trong xóm nuôi gia cầm thả rông thì tiêu hủy toàn bộ gia cầm trong xóm.

#### ***1.4.2. Biện pháp xử lý tiêu hủy gia cầm mắc bệnh***

Thực hiện theo quy định tại Phụ lục 06-Thông tư số 07/2016/TT-BNNPTNT, ngày 31/5/2016 của Bộ Nông nghiệp và PTNT về việc Quy định về phòng, chống dịch bệnh động vật trên cạn.

#### ***1.5. Tổ chức vệ sinh, tiêu độc, khử trùng***

Thực hiện tổng vệ sinh, khử trùng, tiêu độc toàn bộ khu vực chuồng trại, nơi chăn thả động vật mắc bệnh, phương tiện, dụng cụ chăn nuôi, phân, rác thải, lối đi lại, hố chôn gia súc, gia cầm chết bằng hóa chất. Phun thuốc khử trùng các phương tiện ra vào khu vực có dịch. Thực hiện phun định kỳ và thường xuyên theo hướng dẫn trong công tác phòng chống dịch bệnh.

#### ***1.6. Tiêm phòng khẩn cấp khi có ổ dịch xảy ra***

- Khi có ổ dịch Cúm gia cầm xảy ra, tổ chức tiêm phòng khẩn cấp cho gia cầm khỏe mạnh tại các thôn, bản nơi xảy ra dịch; đồng thời tổ chức tiêm phòng bao vây ổ dịch theo hướng từ ngoài vào trong đối với gia cầm miễn cảm tại các thôn, bản chưa có dịch trong cùng xã và các xã tiếp giáp xung quanh xã có dịch.

- Huy động lực lượng tại chỗ hỗ trợ tiêm phòng; người trực tiếp tham gia tiêm phòng phải là nhân viên thú y hoặc người đã qua tập huấn về tiêm phòng.

### **2. Bệnh Lở mồm long móng gia súc**

#### ***2.1. Đối với các ổ dịch mới phát hiện***

Tiến hành lấy mẫu bệnh phẩm gửi chẩn đoán xét nghiệm để xác định bệnh và typ gây bệnh.

#### ***2.2. Thực hiện công bố dịch theo quy định của Luật Thú y***

#### ***2.3. Khoanh vùng xử lý ổ dịch***

- Chủ nuôi khi phát hiện gia súc mắc bệnh phải nuôi cách ly và báo ngay cho chính quyền địa phương. Sau đó báo ngay cho cơ quan thú y để tiến hành xác minh và lấy mẫu chẩn đoán bệnh.

- Khoanh vùng có dịch và vùng bị dịch uy hiếp, vùng đệm, tùy theo phạm vi ổ dịch, tính chất mức độ lây lan dịch mà cơ quan thú y tham mưu cho chính quyền địa phương quy định việc khoanh vùng ổ dịch, tổ chức việc giám sát đàn gia súc trong vùng dịch.

- Thực hiện nuôi nhốt gia súc cảm nhiễm trong vùng dịch và vùng bị dịch uy hiếp.

- Thống kê số lượng, loài gia súc, số hộ gia đình có gia súc mắc bệnh, tổng số đàn gia súc cảm nhiễm trong xóm, thông báo về tình hình dịch cho nhân dân trong xã, và các xã lân cận.

- Thành lập chốt kiểm dịch tạm thời trên các trục đường giao thông chính ra vào vùng dịch, vùng không chế. Chốt kiểm dịch tạm thời có Barie, biển báo, dụng cụ, phương tiện sát trùng, tiêu độc. Chốt kiểm dịch hoạt động 24 h/ngày.

## **2.4. Tiêu hủy gia súc mắc bệnh**

### **2.4.1. Đối tượng tiêu hủy**

- Đối với trâu, bò, dê: Tiêu hủy bắt buộc gia súc chết, gia súc mắc bệnh trong ổ dịch đầu tiên khi mới xuất hiện tại xóm hoặc gia súc mới mắc bệnh với týt vi rút LMLM mới hoặc týt vi rút không xuất hiện trên địa bàn trong thời gian 10 năm trở lại đây.

Đối với gia súc không thuộc diện nêu trên thì khuyến khích tiêu hủy; trường hợp không tiêu hủy thì được giết mổ, tiêu thụ tại chỗ hoặc được đánh dấu và nuôi giữ tại địa phương theo hướng dẫn của cơ quan quản lý chuyên ngành thú y địa phương (02 năm đối với trâu, bò, 04 tháng đối với dê).

- Đối với lợn: Tiêu hủy toàn bộ số lợn mắc bệnh trong ổ dịch với triệu chứng lâm sàng điển hình để giảm thiểu nguy cơ lây lan dịch, cách ly lợn khỏe mạnh trong cùng đàn với lợn mắc bệnh để theo dõi.

- Đối với vùng, cơ sở đã được công nhận an toàn dịch bệnh LMLM, thực hiện tiêu hủy hoặc giết mổ bắt buộc gia súc mắc bệnh LMLM và xử lý ổ dịch theo quy định.

### **2.4.2. Biện pháp xử lý tiêu hủy gia súc mắc bệnh**

- Thực hiện theo quy định tại Phụ lục 06-Thông tư 07/2016/TT-BNNPTNT, ngày 31/5/2016 của Bộ nông nghiệp và PTNT về việc Quy định về phòng, chống dịch bệnh động vật trên cạn.

2.4.3. Chủ tịch UBND cấp huyện ra quyết định tiêu hủy gia súc mắc bệnh dựa trên chính sách hỗ trợ của Nhà nước sau khi có đề nghị bằng văn bản của cơ quan chuyên môn cấp huyện.

## **2.5. Vệ sinh tiêu độc khử trùng**

- Tại ổ dịch: Thu gom phân rác, chất thải ở nơi nuôi nhốt gia súc bị bệnh để đốt hoặc chôn; rửa nền chuồng, dụng cụ chăn nuôi bằng xà phòng (chủ gia súc thực hiện), sau đó để khô và tiến hành phun hóa chất sát trùng (đội chống dịch của xã thực hiện).

- Vùng xung quanh ổ dịch: Chủ chăn nuôi gia súc phải tổ chức vệ sinh cơ giới chuồng trại, dụng cụ chăn nuôi, tránh tiếp xúc với vùng có dịch; sau đó phun thuốc khử trùng khu vực chăn nuôi, chuồng trại, rắc vôi bột ở đường làng ngõ xóm, bãi chăn thả gia súc...

## **2.6. Tiêm phòng khẩn cấp khi có ổ dịch xảy ra**

- Khi có ổ dịch LMLM xảy ra, tổ chức tiêm phòng khẩn cấp cho gia súc khỏe mạnh tại các xóm nơi xảy ra dịch; đồng thời tổ chức tiêm phòng bao vây ổ dịch theo hướng từ ngoài vào trong đối với gia súc miễn cảm tại các xóm chưa có dịch trong cùng xã và các xã tiếp giáp xung quanh xã có dịch.

- Huy động lực lượng tại chỗ hỗ trợ tiêm phòng; người trực tiếp tham gia tiêm phòng phải là nhân viên thú y hoặc người đã qua tập huấn về tiêm phòng. Thực hiện tuân thủ nghiêm ngặt các thao tác về tiêm phòng, vệ sinh trước và sau khi tiêm, hướng dẫn người chăn nuôi vệ sinh và phun khử trùng tiêu độc.

## **2.7. Kiểm soát vận chuyển gia súc**

- Xác định giới hạn vùng có dịch, vùng bị dịch uy hiếp, vùng đệm; đặt biển báo, chốt kiểm soát với sự tham gia của lực lượng thú y, công an, dân quân tự vệ..., có biển báo, hướng dẫn giao thông; ngăn cấm việc đưa gia súc miễn nhiễm và sản phẩm của chúng ra khỏi vùng có dịch. Cấm người không có nhiệm vụ vào nơi có động vật mắc bệnh hoặc chết; hạn chế người ra vào vùng có dịch. Tại các chốt này phải có phương tiện và chất sát trùng để phun khử trùng tiêu độc người và phương tiện ra vào ổ dịch.

- Không được buôn bán gia súc, sản phẩm gia súc miễn nhiễm với bệnh lở mồm long móng.

## **3. Bệnh Tai xanh ở lợn (PRRS)**

### **3.1. Đối với ổ dịch mới phát hiện**

Tiến hành lấy mẫu bệnh phẩm gửi chẩn đoán xét nghiệm để xác định bệnh và chủng gây bệnh.

### **3.2. Công bố dịch**

Khi dịch bệnh xảy ra có chiều hướng lây lan rộng thì thực hiện công bố dịch theo quy định của Luật Thú y.

### **3.3. Khoanh vùng xử lý ổ dịch**

- Khoanh vùng dịch: Thôn, xóm có dịch được xác định là ổ dịch; vùng dịch là 01 hoặc nhiều xã có dịch; vùng bị dịch uy hiếp là các xã tiếp giáp với các xã thuộc vùng dịch;

- Cấm vận chuyển lợn, sản phẩm lợn ra vào vùng dịch. Lập chốt kiểm dịch tạm thời ở các trục giao thông chính xung quanh vùng dịch và vùng giám sát với lực lượng nòng cốt là cán bộ thú y cơ sở và có sự tham gia của các ban ngành liên quan tại địa phương như công an, dân quân, thanh niên... và đặt biển báo nơi có dịch;

- Tiến hành kiểm tra toàn bộ các cơ sở chăn nuôi trong vùng dịch nhằm phát hiện các trường hợp gia súc bị bệnh, lập danh sách thống kê các hộ, cơ sở nuôi lợn và các hộ có lợn mắc bệnh.

- Tiêm phòng đầy đủ các loại vắc xin như: Dịch tả lợn, Tụ đậu, Phó thương hàn, Lepto, Suyễn lợn... để bao vây ổ dịch để đề phòng kể phát do bệnh Tai xanh gây ra.

### **3.4. Tiêu hủy gia súc mắc bệnh**

#### **3.4.1. Xử lý lợn mắc bệnh**

- Tiến hành tiêu hủy ngay số lợn chết do bệnh.
- Đối với ổ dịch nhỏ lẻ mới xảy ra trên địa bàn: Khuyến khích tiêu hủy lợn mắc bệnh để giảm thiểu nguy cơ dịch lây lan ra diện rộng, cách ly triệt để lợn chưa bị mắc bệnh để theo dõi;
- Đối với trường hợp dịch xảy ra ở diện rộng: Tiêu hủy số lợn mắc bệnh nặng (Lợn mắc bệnh nặng là những lợn có bệnh, đã được chăm sóc tích cực, được hỗ trợ tăng cường sức đề kháng trong vòng 07 ngày nhưng không có khả năng bình phục), nuôi cách ly triệt để lợn mắc bệnh nhẹ để theo dõi chặt chẽ diễn biến bệnh; khuyến khích giết mổ tiêu thụ tại chỗ đối với lợn khỏe mạnh trong cùng đàn với lợn mắc bệnh, trường hợp không giết mổ phải nuôi cách ly theo dõi.
- Việc xử lý lợn mắc bệnh phải được thực hiện ngay khi có kết quả xét nghiệm dương tính với bệnh Tai xanh hoặc được cơ quan quản lý chuyên ngành thú y địa phương kiểm tra, xác minh và kết luận lợn bị mắc bệnh Tai xanh.

#### **3.4.2. Biện pháp xử lý tiêu hủy lợn mắc bệnh**

- Thực hiện theo quy định tại Phụ lục 06 - Thông tư số 07/2016/TT-BNNPTNT, ngày 31/5/2016 của Bộ nông nghiệp và PTNT về việc Quy định về phòng, chống dịch bệnh động vật trên cạn.

### **3.5. Đối với những địa phương dịch đã lây lan ra diện rộng**

- Tùy theo tình hình dịch cụ thể, căn cứ các chỉ đạo phòng, chống dịch bệnh của Trung ương, tỉnh để ban hành các Quyết định xử lý, tiêu hủy lợn mắc bệnh theo quy định.
- Thực hiện các biện pháp phòng, chống dịch quyết liệt và đồng bộ theo chỉ đạo của BCĐ phòng, chống dịch bệnh động vật huyện:
  - + Bao vây chặt chẽ ổ dịch, duy trì hoạt động của chốt kiểm dịch đã lập ở các trục giao thông chính và lập bổ sung chốt kiểm dịch mới nếu cần thiết; lập biển báo nơi có dịch; phun sát trùng phương tiện vận chuyển ra vào vùng dịch.
  - + Cấm đưa lợn, sản phẩm lợn ra, vào vùng dịch; cấm bán thịt lợn tại xã có dịch khi chưa công bố hết dịch.
  - + Hướng dẫn người chăn nuôi cách tăng cường chăm sóc, nuôi dưỡng cho lợn bệnh, tiêm thuốc tăng lực, kháng sinh cho lợn theo hướng dẫn của cơ quan thú y.
- Việc sử dụng vắc xin trong thời điểm đang có dịch thực hiện theo hướng dẫn của cơ quan thú y.

### **3.6. Tiêm phòng khẩn cấp khi có ổ dịch xảy ra**

- Khi có ổ dịch Tai xanh xảy ra, tổ chức tiêm phòng cho lợn mẫn cảm tại các thôn, ấp, bản nơi xảy ra dịch; đồng thời tổ chức tiêm phòng bao vây ổ dịch theo hướng từ ngoài vào trong đối với lợn mẫn cảm tại các thôn, ấp, bản chưa có dịch trong cùng xã và các xã tiếp giáp xung quanh xã có dịch.

- Huy động lực lượng tiêm phòng và hỗ trợ tiêm phòng; người trực tiếp tham gia tiêm phòng phải là thú y viên hoặc người đã qua tập huấn về tiêm phòng.

### **3.7. Vệ sinh, tiêu độc khử trùng**

- Vệ sinh: Thu gom chất thải rắn để đốt hoặc chôn; rửa nền chuồng, dụng cụ chăn nuôi bằng nước xà phòng. Đối với chất thải lỏng phải được xử lý bằng hoá chất. Công việc này do người chăn nuôi thực hiện.

- Tiêu độc khử trùng: Sau khi vệ sinh cơ giới, để khô và tiến hành tiêu độc khử trùng bằng hoá chất phù hợp đối với chuồng trại, khu vực chăn nuôi, lối ra, vào, khu vực tập trung lợn để tiêu huỷ, khu vực tiêu huỷ hoặc chôn lợn, đường làng, ngõ xóm, nơi công cộng. Công việc này do đội chống dịch của xã, thị trấn thực hiện.

## **4. Bệnh Dịch tả lợn cổ điển**

### **4.1. Đối với các ổ dịch mới phát hiện**

Tiến hành lấy mẫu bệnh phẩm gửi chẩn đoán xét nghiệm để xác định bệnh.

### **4.2. Thực hiện công bố dịch theo quy định của Pháp luật**

### **4.3. Khoanh vùng xử lý ổ dịch**

- Chủ nuôi khi phát hiện lợn mắc bệnh phải nuôi cách ly và báo ngay cho Trưởng thôn hoặc thú y viên cơ sở. Sau đó báo ngay cho cơ quan thú y để tiến hành xác minh và lấy mẫu chẩn đoán bệnh.

- Khoanh vùng có dịch và vùng bị dịch uy hiếp, vùng đệm, tùy theo phạm vi ổ dịch, tính chất mức độ lây lan dịch mà cơ quan thú y tham mưu cho chính quyền địa phương quy định việc khoanh vùng ổ dịch, tổ chức việc giám sát đàn gia súc trong vùng dịch.

- Thực hiện nuôi nhốt lợn cảm nhiễm trong vùng dịch và vùng bị dịch uy hiếp.

- Thống kê số lượng lợn mắc bệnh, số hộ gia đình có lợn mắc bệnh, tổng số đàn lợn cảm nhiễm trong thôn, thông báo về tình hình dịch cho nhân dân trong xã, phường và các xã, phường lân cận.

- Giết mổ bắt buộc đối với lợn nghi mắc bệnh Dịch tả lợn, bằng cách luộc chín thân thịt và tiêu huỷ phủ tạng.

- Cấm vận chuyển lợn mắc bệnh, sản phẩm chưa qua chế biến có nguồn gốc từ lợn, phân rác thải chăn nuôi ra khỏi vùng dịch, vùng bị dịch uy hiếp trong thời gian có dịch.

- Tiến hành kiểm tra toàn bộ các cơ sở chăn nuôi trong vùng dịch, vùng bị dịch uy hiếp nhằm phát hiện các trường hợp lợn bị bệnh; trong vòng 01 - 03 ngày tại phạm vi xã có dịch và các xã liên kề xung quanh cần lập danh sách thống kê các hộ, cơ sở chăn nuôi lợn và các hộ có lợn bị bệnh để giám sát.

- Khẩn trương tiêm phòng vắc xin dịch tả lợn cho toàn bộ đàn lợn trong vùng dịch.



- Thành lập chốt kiểm dịch tạm thời trên các trục đường giao thông chính ra vào vùng dịch, vùng không chế. Chốt kiểm dịch tạm thời có Barie, biển báo, dụng cụ, phương tiện sát trùng, tiêu độc. Chốt kiểm dịch hoạt động 24 h/ngày.

#### **4.4. Tiêu hủy lợn mắc bệnh**

##### **4.4.1. Xử lý lợn mắc bệnh**

- Tiêu hủy ngay số lợn chết do bệnh.
- Đối với ổ dịch nhỏ lẻ mới xảy ra trên địa bàn: Khuyến khích tiêu hủy lợn mắc bệnh, cách ly triệt để lợn chưa bị mắc bệnh để theo dõi; khuyến khích giết mổ, tiêu thụ tại chỗ đối với lợn khỏe mạnh trong cùng ô chuồng với lợn mắc bệnh;
- Đối với trường hợp dịch xảy ra ở diện rộng: Khuyến khích tiêu hủy số lợn mắc bệnh nặng (Lợn mắc bệnh nặng là những lợn có bệnh, đã được chăm sóc tích cực, được hỗ trợ tăng cường sức đề kháng trong vòng 07 ngày nhưng không có khả năng bình phục), nuôi cách ly triệt để lợn mắc bệnh nhẹ để theo dõi chặt chẽ diễn biến bệnh; khuyến khích giết mổ tiêu thụ tại chỗ đối với lợn khỏe mạnh chưa được tiêm phòng vắc xin Dịch tả lợn trong cùng ô chuồng với lợn mắc bệnh, trường hợp không giết mổ phải nuôi cách ly để theo dõi.
- Việc xử lý lợn mắc bệnh phải được thực hiện ngay khi có kết quả xét nghiệm dương tính với bệnh Dịch tả lợn hoặc được cơ quan quản lý chuyên ngành thú y địa phương kiểm tra, xác minh và kết luận lợn bị mắc bệnh Dịch tả lợn.

##### **4.4.2. Biện pháp xử lý tiêu hủy lợn mắc bệnh**

- Thực hiện theo qui định tại Phụ lục 06-Thông tư số 07/2016/TT-BNNPTNT, ngày 31/5/2016 của Bộ nông nghiệp và PTNT về việc Quy định về phòng, chống dịch bệnh động vật trên cạn.
- Hạn chế người ra, vào vùng dịch, những người tham gia chống dịch (Ví dụ như người điều trị gia súc ốm) trước khi ra khỏi vùng dịch phải sát trùng cá nhân để tránh lây lan dịch. Phun thuốc sát trùng các phương tiện ra vào vùng dịch.
- Tiến hành vệ sinh tiêu độc khử trùng chuồng trại, khu vực chăn nuôi, lối ra vào.
- Việc sử dụng vắc xin trong thời điểm đang có dịch thực hiện theo hướng dẫn của cơ quan thú y.

#### **4.5. Vệ sinh tiêu độc khử trùng**

- Tại ổ dịch: Thu gom phân rác, chất thải ở nơi nuôi nhốt lợn bị bệnh để đốt hoặc chôn; rửa nền chuồng, dụng cụ chăn nuôi bằng xà phòng (chủ gia súc thực hiện), sau đó để khô và tiến hành phun hóa chất sát trùng (đội chống dịch của xã thực hiện).
- Vùng xung quanh ổ dịch: Chủ chăn nuôi gia súc phải tổ chức vệ sinh cơ giới chuồng trại, dụng cụ chăn nuôi, tránh tiếp xúc với vùng có dịch; sau đó phun thuốc khử trùng khu vực chăn nuôi, chuồng trại, rắc vôi bột ở đường làng ngõ xóm, bãi chăn thả gia súc...

#### **4.6. Tiêm phòng khẩn cấp khi có ổ dịch xảy ra**

- Khi có ổ dịch xảy ra tổ chức tiêm phòng cho lợn mắc cảm tại các thôn, ấp, bản nơi xảy ra dịch; đồng thời tổ chức tiêm phòng bao vây ổ dịch theo hướng từ ngoài vào trong đối với lợn mắc cảm tại các thôn, ấp, bản chưa có dịch trong cùng xã và các xã tiếp giáp xung quanh xã có dịch.

- Huy động lực lượng tiêm phòng và hỗ trợ tiêm phòng; người trực tiếp tham gia tiêm phòng phải là thú y viên hoặc người đã qua tập huấn về tiêm phòng.

#### **4.7. Kiểm soát vận chuyển gia súc**

- Tại các thôn, xã, huyện có dịch thành lập các chốt kiểm dịch tạm thời cử người trực 24/24 giờ, với sự tham gia của lực lượng thú y, công an, dân quân tự vệ..., có biển báo, hướng dẫn giao thông; ngăn cấm việc đưa lợn cảm nhiễm và sản phẩm của chúng ra khỏi vùng có dịch. Tại các chốt này phải có phương tiện và chất sát trùng để phun khử trùng tiêu độc người và phương tiện ra vào ổ dịch.

- Không được buôn bán lợn, sản phẩm từ lợn cảm nhiễm với bệnh Dịch tả lợn; không tổ chức triển lãm, tham quan vui chơi trong xã có dịch.

### **5. Đối với các bệnh truyền nhiễm nguy hiểm khác**

Thực hiện theo Quy định tại Thông tư số 07/2016/TT-BNNPTNT, ngày 31/5/2016 của Bộ nông nghiệp và PTNT về việc Quy định về phòng, chống dịch bệnh động vật trên cạn.

Bệnh Dịch tả lợn Châu Phi: Thực hiện theo Kế hoạch số 109/KH-UBND ngày 18/8/2020 của UBND tỉnh Thái Nguyên về Kế hoạch phòng, chống bệnh DTLCP trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2020 - 2025 và Phương án số 3188/PA-SNN ngày 08/10/2021 của Sở Nông nghiệp và PTNT về việc thực hiện các biện pháp ứng phó với bệnh Dịch tả lợn Châu Phi trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên.

Bệnh viêm da nổi cục trâu, bò: Thực hiện theo Kế hoạch số 207/KH-UBND ngày 19/11/2021 của UBND tỉnh Thái Nguyên về việc phòng, chống bệnh viêm da nổi cục trâu, bò trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2022 - 2030.

Bệnh Thủy sản: Thực hiện theo Thông tư số 04/2016/TT-BNNPTNT ngày 10/5/2016 của Bộ Nông nghiệp và PTNT quy định về phòng, chống dịch bệnh động vật thủy sản; Kế hoạch số 72/KH-UBND ngày 12/4/2021 của UBND tỉnh Thái Nguyên về kế hoạch phòng, chống một số dịch bệnh nguy hiểm trên thủy sản nuôi tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2021 - 2030.

## **IV. CƠ CHẾ CHÍNH SÁCH HỖ TRỢ CÔNG TÁC PHÒNG, CHỐNG DỊCH**

- Thực hiện theo các Quy định hiện hành của Chính phủ, Bộ Nông nghiệp và PTNT, UBND tỉnh về chính sách hỗ trợ trong công tác phòng, chống dịch bệnh gia súc, gia cầm.

- Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp chủ động xây dựng dự toán kinh phí phục vụ công tác phòng, chống dịch khi có dịch xảy ra trình phòng Nông nghiệp và PTNT, phòng Tài chính- Kế hoạch thẩm định, đề nghị UBND huyện phê duyệt .

## **V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN**

### **1. Phòng Nông nghiệp và PTNT, Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp**

- Tham mưu, thực hiện các nội dung trong công tác phòng, chống dịch bệnh truyền nhiễm nguy hiểm gia súc, gia cầm trên địa bàn huyện có hiệu quả, đảm bảo đúng quy định;

- Báo cáo kịp thời nhu cầu về kinh phí, vật tư hóa chất, vắc xin cho UBND huyện, Chi cục Chăn nuôi, Thú y và Thủy sản tỉnh;

- Tiếp nhận, quản lý và cấp phát sử dụng đúng mục đích, tránh lãng phí, thất thoát các loại vật tư, bảo hộ, vắc xin tiêm phòng, thuốc sát trùng tiêu độc phục vụ cho công tác phòng, chống dịch

- Tổ chức các đợt tiêm phòng, phun tiêu độc khử trùng phòng, chống dịch bệnh trên đàn gia súc, gia cầm đảm bảo có hiệu quả, đúng tiến độ theo Kế hoạch;

Hướng dẫn kỹ thuật, các biện pháp phòng, chống dịch bệnh cho đàn gia súc, gia cầm đến tận xã, thị trấn;

- Phối hợp với Chi cục Chăn nuôi, Thú y và Thủy sản và các cơ quan, đơn vị liên quan tổ chức lấy mẫu, xét nghiệm xác định bệnh thực hiện các biện pháp phòng, chống dịch bệnh truyền nhiễm nguy hiểm trên đàn gia súc, gia cầm khi có dịch bệnh xảy ra;

- Báo cáo công tác phòng, chống dịch bệnh truyền nhiễm nguy hiểm gia súc, gia cầm về UBND tỉnh (qua Chi cục Chăn nuôi, Thú y và Thủy sản tỉnh), UBND huyện theo quy định.

### **2. Phòng Tài chính - Kế hoạch**

Hướng dẫn tài chính, cơ chế chính sách, tham mưu cấp kinh phí đảm bảo cho công tác phòng chống dịch bệnh trên đàn gia súc, gia cầm và thủy sản trên địa bàn huyện năm 2024.

### **3. Trung tâm Văn hóa - Thể thao và Truyền thông huyện**

- Phối hợp với Phòng Nông nghiệp và PTNT, Trung tâm Dịch vụ Nông nghiệp huyện tăng cường công tác thông tin, tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng về việc phòng, chống một số bệnh truyền nhiễm nguy hiểm trên đàn gia súc, gia cầm.

- Cập nhật tình hình dịch bệnh trên địa bàn huyện và tỉnh, thông tin chính xác, kịp thời để người chăn nuôi biết và chủ động phòng, chống dịch bệnh kịp thời.

### **4. UBND các xã, thị trấn**

- Xây dựng kế hoạch, hướng dẫn thực hiện các biện pháp phòng, chống dịch bệnh gia súc, gia cầm; tổ chức giám sát chặt chẽ tình hình dịch bệnh, kiểm soát việc lưu thông, vận chuyển, buôn bán giết mổ gia súc, gia cầm trên địa bàn;

- Tổ chức, chỉ đạo công tác tiêm phòng cho đàn gia súc, gia cầm trong diện tiêm và công tác vệ sinh, khử trùng, tiêu độc môi trường chăn nuôi theo Kế hoạch;

- Chủ động lực lượng, vật tư, nguồn kinh phí phục vụ công tác phòng chống dịch khi có dịch xảy ra;

- Hướng dẫn kỹ thuật các biện pháp phòng, chống dịch bệnh cho đàn gia súc, gia cầm đến người chăn nuôi;

- Tiếp nhận, quản lý và sử dụng đúng mục đích, tránh lãng phí, thất thoát các loại vật tư, bảo hộ, vắc xin tiêm phòng, thuốc sát trùng tiêu độc phục vụ cho công tác phòng, chống dịch. Thực hiện ký cam kết sử dụng và quyết toán vắc xin tiêm phòng gia súc, gia cầm theo kế hoạch đã đề ra.

- Thực hiện báo cáo tiến độ, kết quả thực hiện, vướng mắc tồn tại trong công tác phòng chống dịch bệnh định kỳ theo tháng, quý về UBND huyện qua phòng Nông nghiệp và PTNT (*cơ quan thường trực Ban chỉ đạo phòng, chống dịch động vật huyện*).

Trên đây là Hướng dẫn phòng, chống một bệnh truyền nhiễm nguy hiểm trên đàn gia súc, gia cầm trên địa bàn huyện Định Hóa năm 2024. Ủy ban nhân dân huyện yêu cầu các cơ quan, đơn vị liên quan và UBND các xã, thị trấn triển khai thực hiện./.

**Nơi nhận:**

- Lãnh đạo UBND huyện;
- Chi cục CNTY và TS tỉnh;
- Phòng Nông nghiệp và PTNT;
- Phòng Tài chính - kế hoạch;
- Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp;
- Trung tâm Văn hóa, Thể thao và Truyền thông;
- Các phòng, ban liên quan;
- UBND các xã, thị trấn;
- Lưu: VT.

**KT. CHỦ TỊCH**  
**PHÓ CHỦ TỊCH THƯỜNG TRỰC**

**Lý Văn Thắng**